

сваком треба

МАЛИ ОДМОР

Лист ученика ОШ „Васа Пелагић“ Коменс

Међународни дан
матерњег језика
(странице 3. и 4.,
Александар
Живковић VI)

Међународни дан
матерњег језика

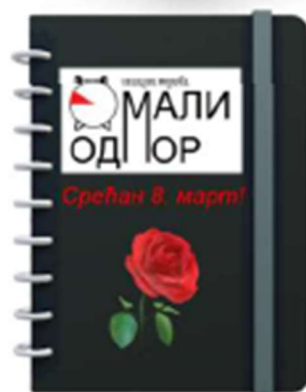
Дан жена (5. стр. Сања
Јовановић V3), Клара
Цеткин (8. стр. Карима
Кхерави VII) и Нина
Огњеновић VII)

Наше другарице из ОК
„ИМЛЕК“ су постигле
нове успехе.

Да бисте нас
оценили кликните
на иконицу лево!

„МАЛИ ОДМОР“ је имао част
да поводом њене успешне
каријере, а и поводом 8. марта
интервјуише новог директора
школе Биљану Вујић (стр. 6. и
7.).

Март увелико траје, одбројавамо последње зимске дане, старији основци су прешли на онлајн наставу.

Овог месеца обележили смо Дан жена, што је био повод да разговарамо са директором школе Биљаном Вујић и Међународни дан матерњег језика.

Пети број доноси много нових занимљивости, стога искористите слободно време и прочитајте га.

А ваше сугестије очекујемо у нашем упитнику.

МАЛИ ОДМОР УПИТНИК –
ОЦЕНИТЕ НАС

Доситеј

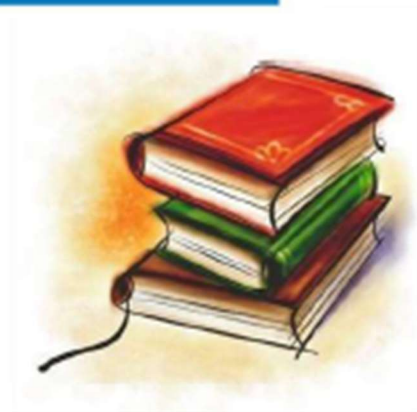

Претходни број „МАЛОГ ОДМОРА“ имао је рекордан број читалаца од како постоји (750), а на наше задовољство имали смо и читаоце на другом континенту у САД.

Међународни дан матерњег језика

Међународни дан матерњег језика се обележава 21. фебруара широм света, у знак сећања на студенте који су убијени 21. фебруара 1952. године у Дакију, у источном Пакистану. Студенти су протестовали јер њихов језик није проглашен за званични. УНЕСКО је 1999. године, овај дан прогласио даном матерњег језика. Тог дана на пригодан начин славе се језици света, тачније љубав према матерњем језику, али и језичке различитости, које подразумевају и културне, како би се подстакла вишејезичност, као део општег и личног културног блага.

МЕЂУНАРОДНИ ДАН
МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА
21. ФЕБРУАР

У Србији је, поред српског, у употреби још 13 језика националних мањина, на којима 65.000 ученика похађа наставу.

Рекли су о језику:

„Језик није везан само за интелект, него и за нешто много важније – за осећања“.

Џорхе Луис Борхес, аргентински писац

„Језик је хранитељ народа. Докле год живи језик, докле га љубимо и почитујемо, њим говоримо и пишемо, прочишћавамо, дотле живи и народ, може се међу собом разумијевати и умно саједињавати, не прелива се у други, не пропада.“

Вук Стефановић Караџић

„Туђина, то је туђ језик... А ако неки језик умре, умро је онда доиста и народ.“

Исидора Секулић, српска књижевница

„Чувајте, чедо моје мило, језик као земљу. Реч се може изгубити као град, као земља, као душа. А шта је народ изгуби ли језик, земљу, душу? Земље и државе се не освајају само мачевима, него и језицима. Знај да те је непријатељ онолико освојио и покорио колико ти је речи потро и својих потурио. Народ који изгуби своје речи престаје бити народ.“

Стефан Немања – отац Симеон

Занимљивост о српском писму:

Немачки офталмолог др Вернер Вебер назвао је српску ћирилицу *"првом азбуком света"*. Он је одбранио докторску дисертацију у Лајпцигу 1937. године на тему "Азбуке света" када је установио да је српска ћирилица *"одмор за очи"*. Према његовим тврдњама, ово писмо најмање од свих замара очи, због чега је понело титулу *"прве азбуке света"*.

Српску ћирилицу најсавршенијим писмом на свету сматрао је и познати ирски драмски писац Џорџ Бернард Шо. Он је у свом тестаменту оставио новчани износ од 367.233 фунти Енглезу који успе да упрости енглеску абецеду по узору на ћирилицу (једно слово –један глас).

8. март – Дан жена

Међународни дан жена или, колоквијално, 8. март, дан је посвећен женама и слави се сваке године 8. марта. Први дан жена је обележен 1909. године у САД декларацијом коју је донела Социјалистичка странка Америке. Између осталих историјских догађаја, 8. марта обележава се и пожар у фабрици текстила у Њујорку када је погинуло преко стотину жена. Сматра се да су раднице биле задржане унутар фабрике како би се спречило да штрајкују са другим радницима.

Године 1975, која је проглашена Међународном годином жена, Уједињене нације су службено почеле обележавати Међународни дан жена. У међувремену су уведене институције као што су трудничко боловање, ограничење рада жена у трећој (ноћној) смени, иста плата исти рад, демократско право гласа и многе друге. Женама се данас у многим државама уобичајено уз честитку дарује и цвеће.

Биљана Вујић -

директор школе ексклузивно за „МАЛИ ОДМОР“

"МАЛИ ОДМОР" је имао част да поводом њене успешне каријере, а и поводом 8. марта интервјуише новог директора школе Биљану Вујић. Питали смо је:

Да ли сте као дете сањали да ћете свој живот посветити образовању деце?

Не, као дете нисам много размишљала о будућем занимању. Игре и снови мојих вршњака су се много разликовали од данашњих, цениле су се друге вредности. Нисмо имали идоле из јавног живота (глумци, певачи, спортисти...) Наши узори су били из блиског окружења (најбољи ученик из школе, старији брат или сестра...). Систем школовања је такође био другачији. После завршене основне школе, читава одељења су прелазила у исту средњу школу и то се звало „усмерено образовање“, трајало је две године. Након тога смо се уписивали у жељене школе, по смеровима.

Шта Вас је навело да се определите за предавање биологије?
Љубав према биологији, као предмету, се подгревала у основној школи. Потпуно се развила, као љубав према науци, у средњој школи (разредна ми је била професорка биологије). Биологију и хемију сам изузетно волела, повезивала, разумела и то је одредило који ћу факултет уписати. Нисам себе видела у научном институту или лабораторији, већ са децом у учионици. Жеља ми је била да деци приближим биологију, објасним, повежем са реалним животом, а можда и ја код неког развијем љубав према биологији. Неки моји ученици су завршили или студирају биологију.

Да ли сте себе замишљали на месту директора школе?

Нисам, све је дошло спонтано, са животним и професионалним искуством. На почетку каријере желите да из себе извучете најбоље, у стручном делу и у комуникацији са ученицима, родитељима, колегама... Касније вас успех у послу и то како вас други виде, доведе до позиције.

Шта Вас више испуњава, настава или руковођење?

Две сличне, а тако различите активности. Топлија, приснија и искренија је настава. Драже ми је кад ме моји (бивши) ученици ослове са „разредна“. Руковођење је нешто друго. Захтева слепо поштовање Закона, не допушта већу креативност и слободу. Морате да помирите захтеве свих учесника образовног процеса, а да све тече без: напетости, незадовољства, додатног стреса. Ученици, родитељи, наставници, структуре ван школе... све мора бити повезано, одмерено и у предвиђеним оквирима.

Да ли мислите да је теже напредовати у каријери, женама него мушкарцима?

Женама је дефинитивно теже, јер се оне остварују и као мајке, предане су породици... Ту је прекид у послу, каријери, чешћа боловања... Жене се у послу остварују касније, када им деца порасту и уз разумевање и подршку породице.

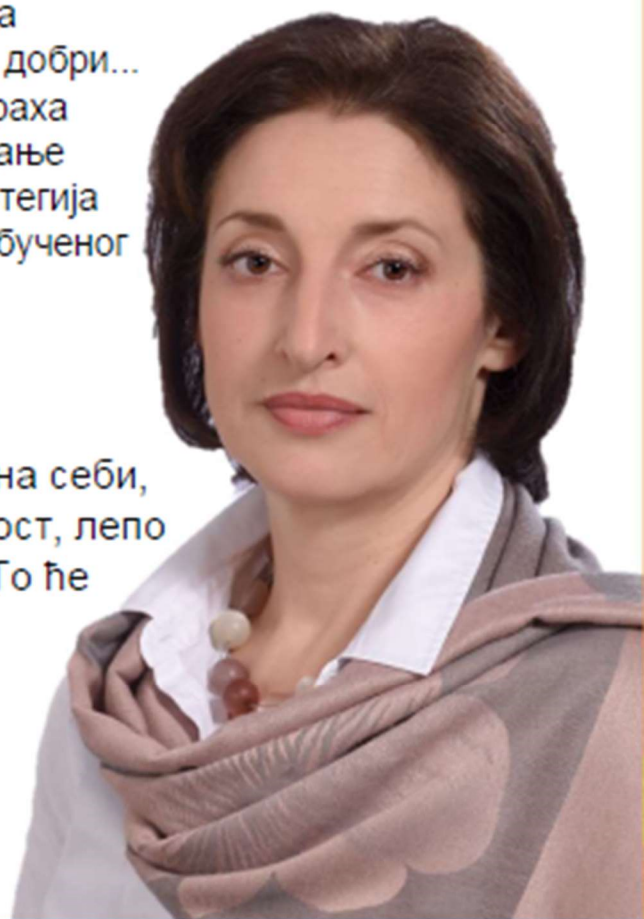
С обзиром да имате веома креативне колеге да ли планирате то да искористите и да уведете нови начин рада у школу?

Креативне колеге, а има их, своју креативност треба сами да примене, јер ће само тако дати најбоље од себе. Не може неко бити креативан и то чувати за себе и користити по потреби.

Сваки предмет има своје захтеве и специфичности, а креативност је слобода и спремност наставника да пробају и примене нешто ново и другачије у свом раду. Трудим се да из колега извучем најбоље. Многи се плаше нових технологија, не желе да пробају, мисле да не би били довољно добри... Радим на томе да их ослободим тог страха пружајући им подршку, кроз обезбеђивање обука и међусобну сарадњу. Нова стратегија у образовању захтева ИКТ писменог, обученог наставника.

Која је ваша порука ученицима ОШ „Васа Пелагић“?

Порука свим ученицима је да раде на себи, да развијају своје вештине: писменост, лепо изражавање, ИКТ, страни језици... То ће у будућности бити основа за свако занимање. Да никада не забораве свој „храм знања“ ОШ „Васа Пелагић“.

Клара Цеткин

(1857-1933)

Била је утицајна немачка политичарка, социјалиста и борац за женска права. Рођена је 5. јула 1857. године у селу Видерау у Немачкој. Као ћерка домаћице и сеоског

учитеља суочила се са условима живота који су били испод границе прихватљивог. Године 1878. постала је чланица Социјалистичке радничке партије, која је 1890. године променила назив у данашњу Социјалдемократску партију Немачке. Њен муж Осип Цеткин бива ухапшен и протеран из земље, након чега је отишао у Француску. Клара пет година након његовог протеривања одлази за њим у Париз, где је током свог боравка имала важну улогу у оснивању Социјалистичке интернационале. Приликом одржавања Друге интернационале у Паризу о правима жена 1889. године као борац за женска права извела је милион људи на улице Берлина у знак протеста што жене немају право гласа. Оно што је Клара, храбра и одлучна жена, тада започела као лавина се пренело читавом Европом. Уследили су протести либералних Францускиња које су такође тражиле право гласа и право да буду изабране, па су им се придружиле и Швеђанке, Холанђанке, а касније Рускиње. Осми март постао је дан за побуну, па су тако 1908. године на хиљаде жена изашле на улице Њујорка захтевајући бољу плату, краће радно време и право гласа. Две године касније одржана је прва међународна конференција жена у Копенхагену, на којој је Клара Цеткин

предложила да осми март уђе у историју.

Карима Кхерави VII₁ и
Нина Огњеновић VII₁

ОК „ИМЛЕК“

Наше другарице из ОК „Имлек“ и даље су на терену:

(Имлек 2) 1 – 2 (АС Батајница)
 (Имлек 1) 3 – 0 (АС Београд)

Доситеј Јовановић 5/3

Аладин Сулејмани 5/1

3. место „МОЈА ЗВЕЗДА“ Вук Томић 5/3

10.

Лара Савановић 5/1

Виктор Тимек 5/2

Ненад Антић 5/3

ПАЛИНДРОМИ

Палиндроми су речи које не мењају значење било да се читају с лева или с десна. Људско тело има чак 3 палиндрома: око, капак и кук. Најпознатији палиндром је „Ана воли Милована“. Ево неких занимљивих примера:

Иду људи.

И псић у кући спи.

Сир има мирис.

Ево сада сове.

5-2*2-5

555103301555

Знате ли још неки?

Гутенбергова библија је прва одштампана књига на свету, док је у Србији прво одштампано Јеванђеље.

Коприва је лековита биљка од које се праве разна јела... Да би се заштитила користи мрављу киселину (HCOOH).

МАТЕМАТИЧКЕ ШАЛЕ

Деоба

Колико се добија ако се 8 подели напола? – пита учитељ ђаке.

- Ако делимо одозго надоле добијамо две тројке.

Ако осмицу делимо попречно, онда добијамо две нуле.

~~8~~

~~8~~

МАТЕМАТИЧКИ ЗАДАЦИ

РЕШЕЊЕ ЗАДАТКА ИЗ ПРЕТХОДНОГ БРОЈА

Да ли је могуће са само 3 резања одсећи ову фигуру на 8 делова?

Сретан 8. март!

ОШ „Васа Пелагић“
Милана Зечара 2, Београд, 11210

E: sekretarvp@gmail.com

Тел: +381 11 27 12 982

Факс: +381 11 27 12 278

<http://www.osvasapelagic.nasaskola.rs>

